

Sygn. akt V AGz 15/19

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2019r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Zofia Kołaczyk

Sędziowie: SA Irena Piotrowska

SA Aleksandra Janas (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2019r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w restrukturyzacji z siedzibą w R.

przeciwko Zakładom (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż.

o zabezpieczenie

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 29 października 2018r., sygn. akt X GCo 57/18

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Irena Piotrowska SSA Zofia Kołaczyk SSA Aleksandra Janas

Sygn. akt V AGz 15/19

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił wniosek o zabezpieczenie roszczenia uprawnionej, wskazując, że o ile wnioskodawczyni uprawdopodobniła istnienie roszczenia, to jej interes prawny w uzyskaniu zabezpieczenia uprawdopodobniony nie został. Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy stwierdził, że uwzględnieniu wniosku i udzielenie zabezpieczenia poprzez zakazanie realizacji uprawnień z gwarancji bankowej sprzeciwia się charakter samej gwarancji, a także zakaz obciążania dłużnika ponad miarę.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawczyni domagała się zmiany postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku i zakazanie obowiązanej skorzystania z gwarancji bankowej nr (...), udzielonej przez (...) Spółkę Akcyjną w K., nakazanie obowiązanej aby cofnęła żądanie wypłaty kwoty 214.776,49zł z gwarancji, a gdyby doszło do jej realizacji – nakazania obowiązanej zwrotu wypłaconej kwoty w terminie 2 dni, wniosła też o określenie jej terminu do wystąpienia z pozwem, obejmującym roszczenia bliżej sprecyzowane we wniosku, jak i w zażaleniu.

Skarżąca zarzuciła naruszenie art.730¹ § 1 k.p.c. w związku z art.233 § 1 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że nie wykazała interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, a także naruszenie art.755 § 1 k.p.c.

mające wpływ na wynik sprawy poprzez niewłaściwe zastosowanie powołanego przepisu i uznanie, że zakazanie obowiązanemu realizacji uprawnień z tytułu gwarancji nie jest dopuszczalnym sposobem zabezpieczenia roszczeń uprawnionego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne.

O ile można zgodzić się ze skarżącą, że sposób zabezpieczenia polegający na zakazaniu obowiązanemu realizacji uprawnień z tytułu gwarancji bankowej mieści się w granicach wyznaczonych w art.755 § 1 k.p.c. i nie kłóci się z abstrakcyjnym charakterem tego środka prawnego, to należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego o tym, że interes prawny w uzyskaniu zabezpieczenia nie został uprawdopodobniony. Skarżąca argumentowała, że skoro zabezpieczeniu mają podlegać roszczenia o ustalenie, że obowiązaney nie przysługują roszczenia z tytułu rękojmi za wady przedmiotu umowy i o wypłatę środków pieniężnych z gwarancji, to zrealizowanie gwarancji będzie miało nieodwracalny charakter i odbierze jej możliwość ich dochodzenia na rzecz roszczenia o zwrot nienależnie pobranego świadczenia. Tymczasem wypłata świadczenia z gwarancji nie powinna mieć miejsca jeśli podstawa wypłaty jest sporna. Odnosząc się do przesłanki uprawdopodobnienia interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia skarżąca powołała się także na swoją sytuację finansową, która jest bardzo zła.

Zgodnie z art.730¹ § 2 k.p.c., interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Podkreślenia wymaga przy tym, że tymczasowe udzielenie ochrony prawnej stanowi wyjątek od zasady, że ochrona ta opiera się na prawomocnym orzeczeniu sądu. W konsekwencji z jednej strony, z uwagi na wspomnianą tymczasowość i niezbędną szybkość postępowania, nie jest konieczne udowodnienie roszczenia i interesu prawnego, ale z drugiej strony, mając na uwadze wyjątkowy charakter instytucji, ustawodawca pozwala na udzielenie zabezpieczenia tylko w ściśle określonych ramach, wyznaczanych przez wymogi, od spełnienia których uzależniono ochronę praw nie potwierdzonych jeszcze prawomocnym orzeczeniem sądowym. W rozpoznawanej sprawie pierwszoplanową przyczyną, dla której wnioski o zabezpieczenie oddalono, był brak interesu prawnego.

Skarżąca podnosiła dwójakiego rodzaju argumenty mające świadczyć o tym, że powyższa przesłanka została spełniona. Pierwszy z nich odwoływał się do celu postępowania, którego osiągnięcie będzie co najmniej znacznie utrudnione, jeśli nie niemożliwe, w razie odmowy udzielenia zabezpieczenia. Twierdząc tak, wskazywała na przedmiot postępowania, to jest roszczenia o ustalenie nieistnienia roszczeń z tytułu rękojmi oraz o wypłatę środków z gwarancji. Zabezpieczenie, którego się domaga skarżąca, nie wpływa jednak w żaden sposób na osiągnięcie celu postępowania wyznaczonego przez pierwsze z wymienionych roszczeń, to jest dotyczące rękojmi. Jeśli natomiast idzie o ewentualną bezprzedmiotowość roszczenia odnoszącego się wprost do gwarancji, to ze sposobem zabezpieczenia polegającym na zakazaniu obowiązaney realizacji roszczeń z tytułu gwarancji sama skarżąca nie wiązała dalekosiężnych skutków procesowych. Na wypadek realizacji uprawnień z tytułu gwarancji wniosła bowiem o zobowiązanie obowiązaney do zwrotu pobranej kwoty w terminie 2 dni, nie zmieniając przy tym pierwotnego żądania pozwu (o ustalenie nieistnienia roszczeń). Skoro wobec braku zabezpieczenia wedle pierwszego sposobu roszczenie nie uległo zmianie, należy przyjąć, że osiągnięcie celu postępowania i tak było nadal możliwe, co wyklucza istnienie interesu prawnego. W odniesieniu do drugiego sposobu zabezpieczenia, aktualnego na wypadek zrealizowania gwarancji, to zagadnienie to należy rozpatrywać na gruncie uprawdopodobnienia samego roszczenia. Skoro bowiem doszłoby do realizacji gwarancji, to raczej ma skarżąca twierdząc, że w takim wypadku przysługiwałoby jej roszczenie o zwrot nienależnego świadczenia. Mimo to podtrzymała treść wniosku, domagając się zabezpieczenia roszczenia o ustalenie. W takim jednak wypadku należało oczekiwać wskazania dodatkowych okoliczności świadczących o uprawdopodobnieniu roszczenia o ustalenie w sytuacji, gdy uprawnionemu służy roszczenie o świadczenie. Jest to o tyle istotne, że zgodnie z powszechnie akceptowanym zapatrywaniem judykatury, jeśli uprawniony może wystąpić z roszczeniem dalej idącym, przyjmuje się, że nie ma interesu prawnego w wystąpieniu z powództwem o ustalenie na podstawie art.189 k.p.c. To zaś

musiałoby prowadzić do oddalenia wniosku o zabezpieczenie z uwagi na brak uprawdopodobnienia roszczenia, ponieważ wspomnianych okoliczności skarżąca nie wskazała.

Wskazując na uprawdopodobnienie interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia uprawniona powołała się także na fakt, że pozostaje w restrukturyzacji, a jej sytuacja finansowa jest zła. Poza stwierdzeniami natury ogólnej o swej kondycji finansowej oraz o tym, że w razie sporu co do podstawy wypłaty uprawnienia z gwarancji bankowej nie powinny być realizowane, skarżąca nie przytoczyła żadnych danych, które pozwoliłyby na ocenę w jaki sposób zrealizowanie uprawnień z gwarancji wpłynie na jej sytuację faktyczną. Jak już o tym była mowa, dla udzielenia zabezpieczenia ustawodawca nie wymaga udowodnienia, a zadawała się jedynie uprawdopodobnieniem, jednak nie może być ono utożsamiane z samymi tylko twierdzeniami strony, jak to ma miejsce w rozpoznawanej sprawie.

Z tych przyczyn uznając, że zaskarżone postanowienie odpowiada prawu, Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie na mocy art.385 k.p.c. w związku z art.397 § 2 k.p.c.

SSA Irena Piotrowska SSA Zofia Kołaczyk SSA Aleksandra Janas